



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

67. An Episcopi possint concedere Bullas cum facultate absolvendi à casibus sibi reservatis, & dispensare, & commutare in eis, quæ ipsi jure suo Ordinario possint? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. res. 60.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

ad Canonicam Ecclesie Collegialis, de qua non loquitur Concilium.

Sup. contengo in hoc 9. supra in Ref. fol. 64. §. vi. à medio vsq; in finem & in Ref. 65. §. p. 1. & 66. §. vi.

5. Nota verò, quod post hæc scripta inuenio Castrum Palauis, tom. 6. disp. 6. punct. 9. num. 10. dicere, probabilis sustineri posse, quod Episcopus dispensare possit cum illegitimo Ordinato in factis bona fide, vt in susceptis Ordinibus ministret, quia per ipsam Ordinationem bona fide susceptam videtur ius aliquod ad vsum acquisiuisse; vt docuit Nauarrus, tit. de Filiis Presbyter. conf. 4. num. 2. & conf. 3. de atate, & qual. Ordinandor. ad secundam quest. Henriquez lib. 12. de Matrim. cap. 20. num. 2. & lib. 14. cap. 8. num. 10. Auila part. 7. disp. 3. dub. 7. vers. Sextio notandum. Paulus Layman, lib. 1. Summ. tractat. 5. part. 5. cap. 5. num. 2. fauetque cap. Lugdunensis 9. quest. 2. & ibi, Glossa. Quinimò non videtur improbable, quod tradit Layman, posse inquam Episcopum dispensare cum hoc illegitimo, vt in susceptis ministraret; tamen si mala fide Ordines Sacros suscepisset. Argument. cap. Nisi cum pridem de venuntiat, ibi: Licet irregularitatem non potuerit subicere; si tamen & culpa latet, & causa cum eo, qui laudabiliter suum impleuit Officium (in iuncta sibi poenitentia salutari) potest non minus vtiliter quàm misericorditer dispensari. Ita Palaus, cuius sententiam tenet etiam Escobar, in Theol. moral. tract. 4. Exam. 6. cap. 5. num. 70. Itaque, licet ego, vt dixi, circa propositam questionem, negatiuè sententiæ adhaream; tamen contra Suarez existimo affirmatiuam nota improbabilitatis inuiri non posse.

6. Et ideo post hæc scripta inuenio hanc sententiam tanquam probabilem, præter Doctores citatos contra Suar. & alios, docere Pellizzarium in Man. Regul. tom. 2. tract. 7. cap. 5. sect. 2. num. 73. Qui etiam n. 70. tenet me citato, Expositos non esse irregulares, quoad Ordines; & ipse addit, & bene, etià quoad Religionem; siquidem rationes adductæ pro Ordinibus, à fortiori probant intentum etiam de Religionem: itante, quod iura, quæ aliàs valde abundant in multiplicandis irregularitatibus, quoad Ordines, de facto non declarant Expositos esse irregulares, quoad Ordines, quin potius oppositè statuunt; & si id statuunt, quoad Ordines, multò magis dicendum est idem statuisse quoad Religionem; iuxta regulam: vbi militat eadem ratio, militat & eadem iuris dispositio. Quæ regula maxime habet locum, vbi agitur de extenuandis penis, atenta illa alia regula in penis benignior interpretatio semper faciendâ est. Et tandem notat etiam Pellizzarius vbi supra n. 71. quod tales illegitimi, causa graui virgente possint promoueri ad Sacros Ordines, etiam sine vlla dispensatione: si hæc peti, ac obtineri nequeat sine propria infamia, & parentum.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. Ref. fol. 32. §. Ref. fol. paulo post initium, à vers. Ad tertium & in aliis eius not. & quoad Religionem & consequentia præcitat §. sup. hoc supra in fine Ref. 64.

RESOL. LXVII.

An Episcopi possint concedere Bullas cum potestate absoluendi à casibus sibi reservatis, & dispensare, & commutare in eis, que ipsi iure suo ordinario possunt? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 60.

§. 1. Negatiuè respondet Nauarrus conf. 18. lib. 5. de poenit. & remiss. & Rodriguez in addit. §. 1. num. 2. docent enim talem concessionem esse simoniacam iure saltem humano prohibitam, in qua nullus inferior Papâ dispensare potest, dispensat autem quando Cruciatam pro belli subsidio contra infideles concedit.

2. His tamen non obstantibus Henriquez lib. 7. de Indulgent. cap. 31. num. 1. in glossa lit. C. affirmatiuam sententiam docet, & ideo tenet posse Episcopos in Hispania & India, quæ distant à Papa, si ipse Papa

Bullam Cruciatæ non concederet, indulgere data Bulla ea quæ ad illorum facultatem extenduntur, & ita, ait, Episcopi Hispaniæ anno 1571. ad Regis instantiam concesserunt Bullas qualdam ferè similes Bullæ Cruciatæ circa peccata & censuras Episcopo reseruatas, & vt fieret compositio quædam pro incertis. Hæc Henriquez.

3. Et nouissimè Trullench. in exposit. Bull. Cruciatæ in proem. dub. 2. num. 4. cum his tamen limitationibus. Prima, vt Papa Bullam Cruciatæ non concesserit. Secunda, vt virgens & ingens necessitas esset. Tertia, vt pecunia quæ pro illius concessionem datur, nullo modo applicetur in vsus & necessitates ipsius Episcopi, sed in opus pium ad bonum commune spectans, quod probatur à simili, nam et si Concil. Trident. sess. 25. cap. 18. de reformat. prohibeat ne aliquod temporale in dispensationibus, tanquam illarum pretium recipiatur; nihilominus tamen potest Episcopus absque labe simoniæ, dum dispensat vota in quæ ipse habet potestatem, imponere onus largiendi elemosynas pauperibus, vel Monasterio, quia Tridentinum, vt aduertit Lessius lib. 2. c. 35. dub. 9. num. 57. tantum prohibet ne dispensans inde sibi aliquod temporale commodum reportet; ergo dum Bullam suam concedit Episcopus, poterit absque simonia illam concedere cum honore, vt præterit aliqua pecunia in bonum vniuersalis Ecclesiæ, vel particularis. Et ideo hanc sententiam absolute etiam tenet Perez de Lara in lib. vtrum Grauiarum, fol. 13. & fol. 94. refert D. Didacum de Espinosa Cardinalem & Episcopum Sigtuntinum instituisse & concessisse quendam Bullam, quam vocauit Carta y Bula de hermandad, y Confradía de nuestra santa fe Católica, in qua concessit suam ordinariam facultatem, & multa priuilegia ac Indulgentias Confratribus hanc Bullam accipientibus; solutus tamen duabus drachmis in subsidium belli contra Turcas & Agrenos Regnum Granatense occupantes, & hæc omnia notauit Trullench vbi supra 3 & quia dictum Perez de Lara penes me habeo, ponam hæc eius verba, sic itaque ait. La Santidad del Papa Pio V. en vn breue dado en Roma à 20. de Noviembre an. 1563. suspendio las Indulgencias de la Santa Cruzada y auendo por esso cessado la limosna que se sacava, y ofrecido se la guerra de la rebelion de los Moriscos de Granada para socorrerse de la limosna de los fieles, se junto el Cardinal Espinosa Obispo de Sigüenza Inquisitor general con muchos Obispos de los Reynos, y acordaron de hazer vna Carta y Bula de Hermandad concediendo à los que entrassen en ella y diessen la limosna señalada las Indulgencias, y gracias que ellos podian conceder por sus Prelacias en sus Diocesis, la qual se publico en estos Reynos el año 1570. y se facio tanta limosna como se solia de la Cruzada. Sic ille, vbi postea per extensum ponit dictam Bullam. Sed circa dubium huius resolutionis de meo nihil ego dicam, solum referre volui quod alij dixerunt.

RESOL. LXVIII.

An ad Episcopatum sit preferendus Theologus Canonista? Ex parte 7. tr. 12. & Misc. Ref. 1. & ibi ad litteram in Ref. 34. Sed hic vna tantum Ref. transcribitur.

§. 1. Affirmatiuè respondet Petrus de Aragona Sup. hoc tom. 4. tr. 12. Ref. 7. pe. finem vers. Sed Hostiensis eligendum etiam Abbas supra c. 1. de consanguinitate, & affinitate, quos etiam